

Funktionaalianalyysi
Harjoitus 6/2009

1. Olkoon X äärellisulotteinen reaalikertoiminen normiavaruus, jolla on kanta $\{e_1, \dots, e_k\}$. Osoita, että joukko

$$E = \left\{ \sum_{n=1}^k \alpha_n e_n : \alpha_n \in \mathbf{Q} \right\}$$

on tiheä avaruudessa X .

2. Olkoon $\mathcal{H}$ ääretön-ulotteinen Hilbertin avaruus, jolla on ortonormaali kanta (e_n) . Määritellään kuvaus $T : \mathcal{H} \rightarrow \ell^2$ yhtälöllä

$$T(x) = (\langle x, e_n \rangle)_{n \in \mathbf{N}}.$$

Perustele, miksi T on bijektiivinen isometria.

3. Olkoon $\mathcal{H}$ $\mathbf{F}$ -kertoiminen Hilbertin avaruus ja $y, z \in \mathcal{H}$. Osoita, että kuvaus $T : \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}$,

$$T(x) = \langle x, y \rangle z,$$

määrittelee rajoitetun lineaarisen operaattorin. Osoita edelleen, että $\|T\| \leq \|y\| \|z\|$.

4. Olkoon $\mathcal{H}$ $\mathbf{F}$ -kertoiminen Hilbertin avaruus ja $y \in \mathcal{H}$. Osoita, että kuvaus $T : \mathcal{H} \rightarrow \mathbf{C}$,

$$T(x) = \langle x, y \rangle,$$

määrittelee rajoitetun lineaarisen operaattorin. Osoita edelleen, että $\|T\| = \|y\|$.

5. Olkoot X, Y ja Z normiavaruuksia sekä $T \in B(X, Y)$ ja $S \in B(Y, Z)$. Osoita, että $S \circ T \in B(X, Z)$ ja

$$\|S \circ T\| \leq \|S\| \|T\|.$$

6. Olkoon X normiavaruus ja (T_n) ja (S_n) jonoja avaruudessa $B(X) := B(X, X)$ siten, että $\lim_{n \rightarrow \infty} T_n = T$ ja $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = S$. Osoita, että

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n T_n = ST.$$

(Vihje! Kirjoita $S_n T_n - ST = S_n T_n - S T_n + S T_n - ST$ ja hyödynnä tehtävää 5.)